

Ty již potravu nepřijímají a žijí pouze jednu sezónu do doby tření, ke kterému využívají úseky s písčítým až štěrkovitým dnem.

Optimálním prostředím pro vydru říční jsou přirozené a přírodě blízké úseky řek se zachovalým břehovým porostem, který pro ni vytváří klidovou zónu a místo k vybudování nory. Potravou (ryby) je úzce vázaná na vodní prostředí je výborný plavec a její hustá nesmáčivá srst dobře izoluje tělo i v nejchladnějších zimních měsících. Její přítomnost často prozrazují pouze pobytové znaky stopy na bahnitých březích či náplavech, trus nebo zbytky ryb.

Vydra říční

Ohrožení

Nejvýznamnějšími ohrožujícími faktory jsou pro tuto lokalitu regulace a znečištění toku a rostlinná invaze.

V případě regulace toku (např. ve formě opevnění) dojde k jeho „uvěznění“ do relativně úzkého kanálu a následně jsou narušeny erozně-akumulační procesy. Říční náplavy vznikající v takovémto toku jsou plošně velmi omezené, dochází k poklesu stanovištní heterogenity a existence typických rostlinných společenstev říčních náplavů je značně omezena.

Úpravy toků z obdobných důvodů také velmi negativně ovlivňují populace mihule a vydry.

Invasní druhy rostlin mnohdy velmi rychle obsadí nově vzniklou říční lavici a původní rostlinná společenstva, která jsou vázána převážně na nově vznikající náplavy, již „nemají šanci“. Mezi nejnebezpečnější rostlinné vetřelce na toku Olše patří druhy rodu křídlatka a též netýkavka žláznatá. Tyto rostliny mnohdy vytváří homogenní neprostupné porosty.

Křídlatka je schopna úspěšně kolonizovat i holou břidlici

Ochrana a využití území

Evropsky významná lokalita Olše je součástí evropské soustavy Natura 2000. Dosavadní aktivity v tomto území, které nenarušují předměty ochrany, nejsou tímto nijak omezeny. K případným novým záměrům, které mohou ovlivnit příznivý stav předmětů ochrany, je nutné stanovisko orgánu ochrany přírody (krajský úřad Moravskoslezského kraje).

Autoři textů:

Mgr. Lucie Šigutová, Mgr. Ivona Knebllová

Fotografie:

Mgr. Lucie Šigutová (6x), RNDr. Dana Bartošová (1x), Mgr. Jiří Šafář (1x)

Vydavatel:

Moravskoslezský kraj
www.kr-moravskoslezsky.cz

Evropsky významná lokalita Olše

Základní informace

Rozloha

169 ha

Nadmořská výška

312 - 480 m

Předměty ochrany:

- Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy
- Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů
- Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou
- Mihule potoční
- Vydra říční

Jedná se o tok řeky Olše mezi Třincem a hranicí s Polskem (západně od obce Bukovec) v údolí mezi Slezskými a Moravskoslezskými Beskydami.

Typická vegetace na rozsáhlé štěrkové lavici v Bystřici nad Olší

Řeka Olše má velmi dobře zachovalou přirozenou dynamiku, zpevnění břehů je v evropsky významné lokalitě pouze částečné a nacházejí se zde dlouhé úseky bez jakékoliv regulace. Erozní činností a přirozenou sedimentací v toku vznikají rozsáhlé štěrkové náplavy (lavice). Rozsah štěrkových lavic a přirozený říční režim řadí řeku Olši mezi unikátní toky v ČR.

Obnažené štěrkové lavice v Bystřici nad Olší po povodni v květnu 2010

Biota

Přirozená vegetace je v nivě zastoupena především v těsné blízkosti toku. Jedná se zejména o údolní jasanovo-olšové luhy a na prudkých hospodářsky nevyužitelných svazích říčních teras polonské dubohabřiny. Zastoupeny jsou zde též fragmenty kyselých bučin, jež bývají ovlivněny okolními sídly a příměsí nepůvodních dřevin. Na četné rozsáhlé štěrkové lavice jsou vázány vzácné biotopy s významnými druhy rostlin.

Vrba lýkovcová

Třtina pobřežní

Za nejčinnější lze považovat štěrkové náplavy bez vegetace, štěrkové náplavy s třtinou pobřežní a vrbové křoviny štěrkových náplavů se zastoupením dominantních druhů - třtina pobřežní, devětsil lékařský, chrastice rákosovitá, vrba lýkovcová, vrba nachová a vrba šedá.

Rostlinné druhy vázané na štěrkové náplavy jsou typické nízkou konkurenční schopností a jsou proto závislé na pravidelných záplavách. Během záplav se vytváří nové lavičky, které jsou následně osidlovány těmito často vzácnými druhy (vrba lýkovcová, vrba šedá, třtina pobřežní).

V roce 2008 byl na jednom z náplavů Olše nalezen kriticky ohrožený orobinec stříbrošedý (*Typha shuttleworthii*), který byl donedávna v ČR považován za vyhynulý.

Na lokalitě se rovněž vyskytují mnohé významné živočišné druhy, mezi nejdůležitější patří mihule potoční a vydra říční, jež jsou zařazeny mezi předměty ochrany této evropsky významné lokality.

Dospělec mihule potoční

Říční toky s přirozeným charakterem dna, kde se střídají rychle tekoucí kamenité úseky s pomalu přeplavovanými písčitými či bahnitými úseky jsou prostředím mihule potoční. Jemné bahnité náplavy jsou vhodným biotopem larev (minoh). Ty se živí především detritem, rozsvkami, řasami a jemnými zbytky rostlin. Po čtyřech až pěti letech se z minoh stávají dospělé mihule.